

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. lapkričio 13 d.
(OR. en)

14512/23

COPS 542
POLMIL 301
ESPACE 84
CONOP 113
EUMC 473
EU-GNSS 20
TRANS 497
CSC 522
CSDP/PSDC 767
CFSP/PESC 1526

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	ST 14509/23 COPS 512 POLMIL 284 ESPACE 77 CONOP 102 EUMC 452 EU-GNSS 18 TRANS 454 CSC 501 CFSP/PESC 1447 CSDP/PSDC 730
Dalykas:	Tarybos išvados dėl ES kosmoso strategijos saugumo ir gynybos srityje

Delegacijoms pridedamos Tarybos išvados dėl ES kosmoso strategijos saugumo ir gynybos srityje, kurias Taryba patvirtino 2023 m. lapkričio 13 d. posėdyje.

**Tarybos išvados
dėl ES kosmoso strategijos saugumo ir gynybos srityje**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA:

- Saugumo ir gynybos strateginį kelrodį – Europos Sąjungai, kuri gina savo piliečius, vertybes bei interesus ir prisideda prie tarptautinės taikos ir saugumo¹,
- 2023 m. gegužės 23 d. Tarybos išvadas dėl sąžiningo ir tvaraus kosmoso naudojimo²,
- 2022 m. birželio 10 d. Tarybos išvadas dėl ES kosmoso eismo valdymo požiūrio³,
- 2022 m. gegužės 23 d. Tarybos išvadas dėl Europos Sąjungos pozicijos kibernetiniais klausimais parengimo⁴,
- 2022 m. birželio 21 d. Tarybos išvadas dėl pagrindo koordinuotam ES atsakui į hibridines kampanijas⁵,
- 2020 m. lapkričio 11 d. Tarybos išvadas dėl gairių dėl Europos indėlio nustatant pasaulinės kosmoso ekonomikos pagrindinius principus⁶,

¹ Dok. 7371/22.

² Dok. 9675/23.

³ Dok. 10071/22.

⁴ Dok. 9364/22.

⁵ Dok. 10016/22.

⁶ Dok. 12851/20.

1. PRIPAŽĮSTA, kad kosmoso technologijos, duomenys ir paslaugos tapo nepakeičiami Europos šalių visuomenei ir ekonomikai, taip pat kasdieniame europiečių gyvenime, ir kad jie tapo mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų varomosiomis jėgomis, kuriančiomis darbo vietų galimybes ir skatinančiomis ekonomikos augimą, didinančiomis Europos konkurencingumą, remiančiomis žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, saugančiomis ir ginančiomis ES ir jos piliečius, taip pat didinančiomis ES atsparumą bei saugumą; todėl DAR KARTĄ PATVIRTINA strateginį kosmoso pobūdį ir tai, kad europiečiams būtina spręsti esamus ir būsimus uždavinius šioje srityje; PABRĖŽIA ES, kaip vienos iš pasaulinių kosmoso srities galių, pasiryžimą spręsti šiuos klausimus nedelsiant ir ilguoju laikotarpiu;

2. DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad kosmosas yra bendras pasaulinis išteklius, kurį be jokios diskriminacijos, lygybės pagrindu ir laikydamosi tarptautinės teisės gali laisvai tyrinėti ir naudoti visos valstybės; PAKARTOJA, kad kosminei erdvei taikoma tarptautinė teisė, visų pirma Jungtinių Tautų Chartija ir tarptautinė humanitarinė teisė; ir PRIMENA, kad Kosminės erdvės sutartis, kitos JT sutartys dėl kosminės erdvės, priklausomai nuo to, kas taikytina, ir JT sistemoje parengti pagrindiniai principai sudaro pasaulinio kosminės erdvės valdymo pagrindą ir esminę taikaus kosminės erdvės tyrinėjimo ir naudojimo visų šalių naudai sistemą, nepriklausomai nuo šalių ekonominio ar mokslinio išsivystymo lygio; todėl PABRĖŽIA, kad svarbu jų laikytis vykdant su kosmosu susijusią veiklą; RAGINA Komisiją pateikti teisių ir pareigų pagal atitinkamas Jungtinių Tautų sutartis ir konvencijas dėl kosminės erdvės priėmimo ES deklaracijos, kurios tikimasi iš visų svarbiausių kosmoso srities galių, teisinių elementų ir poveikio analizės rezultatus ir, kai tinkama, parengti pasiūlymą šiuo klausimu;

3. PAŽYMI, kad kosminė erdvė yra vis labiau perpildyta ir ginčijama sritis ir kad taisyklėmis grindžiama tarptautinė tvarka pastaraisiais metais vis dažniau kvestionuojama; PABRĖŽIA, kad kosmoso srityje pastaraisiais metais intensyvėja neatsakingas ir priešiškas elgesys, dėl kurio padidėjo šalutinio poveikio Europos piliečiams, organizacijoms, pramonei ir įmonėms rizika; PAKARTOJA, kad naikinamieji tiesiogiai į orbitą išvedamų priešpalydovinių raketų bandymai daro neigiamą poveikį kalbant tiek apie suvokiamą grėsmę, tiek apie kosminių šiukšlių susidarymą, ir tai gali trukdyti laisvai naudotis kosmosu; PRIMENA, kad 2021 m. Rusijos įvykdytas naujausias naikinamasis priešpalydovinės raketos bandymas, dėl kurio susidarė nemažas kiekis kosminių šiukšlių, ir 2022 m. vasario mėn. eskaluojant Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą įvykdytas kibernetinis išpuolis prieš „ViaSat“ kosminę telekomunikacijų infrastruktūrą padarė reikšmingą šalutinį poveikį, iš kurio matyti, kad kosmoso saugumas, kosmoso sauga ir kibernetinė sritis yra glaudžiai susiję; AKCENTUOJA, kad grėsmės kosmoso infrastruktūrai, sistemoms ir paslaugoms gali būti neatsiejama hibridinių strategijų, apimančių bauginimą, destabilizavimą ir ekonomikos trikdymą, dalis ir gali turėti nenumatytų pasekmių plačiam naudotojų ratui; PABRĖŽIA, kad toks elgesys daro poveikį ES, jos valstybių narių ir piliečių saugumui ir gynybai;

4. PRIPAŽĮSTA, kad neatsakingas ir priešiškas elgesys kosmose, įskaitant mėginimus paveikti kosmoso infrastruktūrą, sistemas ir paslaugas, jomis manipuluoti, jas trikdyti ar sunaikinti, gali kliudyti teikti pagrindines kosmoso paslaugas; PABRĖŽIA, kad tai gali pakenkti ES, jos valstybių narių ir piliečių saugai ir saugumui, jos ekonominiam saugumui, taip pat daryti poveikį pagrindinėms paslaugoms, įskaitant demokratinių institucijų ir procesų rėmimo paslaugas, taip pat kelti riziką tarptautiniam saugumui ir stabilumui;
5. PRIMENA, kad kosmosas yra labai svarbus ES veiksmų laisvei ir savarankiškam sprendimų priėmimui saugumo ir gynybos srityje; ir PAKARTOJA, kad kosmosas yra svarbus kaip saugumo ir gynybos operacijų dėmuo, kartu su sausumos, jūros, oro ir kibernetinės erdvės dėmenimis;
6. AKCENTUOJA, kad reikia didinti ES kosmoso išteklių atsparumą ir gebėjimą greitai aptikti ir identifikuoti priešišką ir neatsakingą elgesį, taip pat proporcingai, veiksmingai ir griežtai reaguoti naudojantis visomis turimomis ES priemonėmis, koordinuojant veiksmus su ES valstybėmis narėmis, atsižvelgiant į jų nacionalinę kompetenciją ir specifinį tam tikrų valstybių narių saugumo ir gynybos politikos pobūdį;

7. PRIPAŽĮSTA, kad plėtojant dvejopo naudojimo kosmoso sistemas ir paslaugas svarbu nuo pat pradžių kuo labiau atsižvelgti į saugumo ir gynybos srities naudotojų poreikius, kartu garantuojant būtiną saugumo ir atsparumo lygį ir išlaikant civilinį Sąjungos kosmoso programos pobūdį; ir PRIMENA tolesnės grandies kosmoso sprendimų aktualumą saugumui ir gynybai, taip pat poreikį remti naudotojų gausinimą; PABRĖŽIA, kad tai padėtų skatinti inovacijas Europos Sąjungoje, didinti kosmoso sektoriaus konkurencingumą ir stiprinti valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą;
8. PABRĖŽIA, kad, kaip pripažįsta Jungtinės Tautos, viešų kosmoso saugumo strategijų, doktrinų ir politikos paskelbimas yra svarbi skaidrumo ir pasitikėjimo didinimo priemonė ir kad tai padeda paaiškinti ketinimus ir parodo ES ir jos valstybių narių pasirengimą užkirsti kelią grėsmėms ir į jas reaguoti;
9. šiame kontekste PALANKIAI VERTINA bendrą komunikatą „ES kosmoso strategija saugumo ir gynybos srityje“⁷; MANO, kad juo nustatomas pagrindas, kurio reikia norint tinkamai atsižvelgti į kosmoso strateginį pobūdį; ir PABRĖŽIA, jog reikia užtikrinti, kad valstybių narių šiose Tarybos išvadose sutarti veiksmai būtų laiku įgyvendinti;

⁷ Dok. 7315/23.

I. GERESNIS KOSMOSO GRĖSMIŲ SUPRATIMAS

10. PRAŠO vyriausiojo įgaliotinio, koordinuojant veiksmus su valstybėmis narėmis ir remiantis jų ekspertinėmis žiniomis, parengti įslaptintą metinę kosmoso grėsmių panoramos analizę, kurioje daugiausia dėmesio būtų skiriama subjektams, keliantiems ES grėsmę kosmoso srityje; PRAŠO vyriausiojo įgaliotinio dalytis šia analize su ES valstybėmis narėmis, taip pat su atitinkamais ES suinteresuotaisiais subjektais, vadovaujantis principu „būtina žinoti“; RAGINA Komisiją, taip pat viešuosius ir privačiuosius kosmoso srities subjektus, padėti geriau suprasti kosmoso grėsmes vykdant jų kosmoso programų saugumo stebėseną; RAGINA Bendrą žvalgybinės informacijos analizės centrą (SIAC) atliekant ES grėsmių analizės apžvalgą atsižvelgti į metinę kosmoso grėsmių panoramos analizę;
11. šiuo tikslu RAGINA stiprinti SIAC vadovaujant vyriausiajam įgaliotiniui, kartu su valstybių narių karinės ir civilinės žvalgybos tarnybomis, kad būtų pagerintas jų strateginis kosmoso grėsmių ir prieškosminės veiklos supratimas, įtraukiant tai į žvalgybos reikalavimus; PALANKIAI VERTINA ES palydovų centro (SATCEN) indėlį remiant SIAC kaip svarbius ES autonominius pajėgumus, naudojamus geoerdvinei žvalgybos informacijai teikti;

II. KOSMOSO SISTEMŲ IR PASLAUGŲ ATSPARUMO IR APSAUGOS DIDINIMAS **EUROPOS SAJUNGOJE**

12. AKCENTUOJA, kad svarbu toliau didinti kosmoso sistemų ir paslaugų, taip pat ypatingos svarbos vertės grandinių apsaugą ir atsparumą ES ir jos valstybėse narėse;

13. PABRĖŽIA, kad reikia bendros ES atsparumo sistemos, kuria būtų atsižvelgiama į kosmoso sektoriaus ir jo pramoninės bazės ypatumus, daugialypes grėsmes saugumui, darančias poveikį kosmoso infrastruktūrai, sistemoms ir paslaugomis, ir reikia išvengti kosmoso paslaugų ir produktų bendrosios rinkos susiskaidymo, kartu didinant ES kosmoso pramonės konkurencingumą pasaulyje; ATSIŽVELGIA į Komisijos ketinimą, remiantis poveikio vertinimu ir konsultacijomis su suinteresuotaisiais subjektais, pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto („ES kosmoso akto“), kuris būtų pritaikytas kosmoso sektoriaus poreikiams, kuriuo būtų sprendžiami kosmoso veiklos atsparumo, saugos ir tvarumo aspektų klausimai ir kuris papildytų TIS 2 direktyvą ir Direktyvą dėl ypatingos svarbos subjektų atsparumo, padėtų nustatyti ir skatinti bendrus standartus ir skatintų atsakingą elgesį kosmose atsižvelgiant į JT vykstančias diskusijas; PRITARIA tam, kad būtų glaudžiai konsultuojamasi su valstybėmis narėmis, ir PRIMENA, kad reikia visapusiškai atsižvelgti į jų kompetenciją ir prerogatyvas, įskaitant jų nacionalinio saugumo užtikrinimą; PRIMENA, kad nustatant ir įgyvendinant saugumo reikalavimus reikia visapusiškai laikytis proporcingumo principo, atsižvelgiant į valstybių narių technologinių pajėgumų ypatumus; PABRĖŽIA ES kosmoso programos agentūros (EUSPA), kuri yra ES kosmoso programos kosmoso saugumo stebėsenos struktūra, vaidmenį, AKCENTUOJA jos esminį vaidmenį užtikrinant ES palydovų sistemų operacijų saugumą, tokiu būdu prisidedant prie ES strateginio savarankiškumo, ir RAGINA nustatyti geresnį EUSPA ir nacionalinių saugumo stebėsenos centrų veiklos koordinavimą;

14. PRIPAŽĮSTA, kad svarbu didinti ES kosmoso pramonės informuotumą ir atsparumą, ypač dėl to, kad komerciniai subjektai, prisidedantys prie ES ir jos valstybių narių saugumo ir gynybos, galėtų tapti potencialiais priešišku veiksmų taikiniais; todėl PALANKIAI VERTINA Komisijos pasiūlymą 2024 m., padedant EUSPA, įsteigti ES dalijimosi kosmoso informacija ir jos analizės centrą (ISAC), kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos keistis geriausios praktikos pavyzdžiais atsparumo priemonių srityje, plėtoti saugumo srities ekspertines žinias ir stiprinti ES kosmoso pramonės, įskaitant naujus komercinius subjektus (naujoji kosmoso industrija), atsparumą;
15. PRIPAŽĮSTA, kad reikia toliau stiprinti ES kosmoso sektoriaus technologinį suverenumą ir konkurencingumą užtikrinant tiekimo saugumą ir neribotą prieigą prie kosmoso sričiai aktualių ypatingos svarbos technologijų, kartu išsaugant abipusiškai naudingą bendradarbiavimą su bendraminčiais partneriais; PABRĖŽIA Komisijos (kuriai padeda EUSPA), Europos kosmoso agentūros ir Europos gynybos agentūros (EGA), kuri pavaldi vyriausiajam įgaliotiniui, jungtinės darbo grupės svarbą; PRIMYGTINAI RAGINA Komisiją Lustų akte atsižvelgti į ES kosmoso sistemų poreikius, siekiant sukurti komponentus, kurių atveju nustatyta kritinė priklausomybė, ir remti ES tiekimo grandines, kurios yra itin svarbios ES kosmoso misijoms, visų pirma ES kosmoso programoms; ATKREIPIA DĖMESĮ Į Komisijos vykdomą Tiesioginių užsienio investicijų (TUI) tikrinimo reglamento peržiūrą ir į jo svarbą TUI investicijų tikrinimui tais atvejais, kai nustatyta grėsmė ES ir (arba) valstybių narių saugumo interesams;

16. PABRĖŽIA mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos svarbą siekiant sumažinti strateginę priklausomybę nuo technologijų, kurios yra itin svarbios Europos Sąjungoje vykdomiems ir būsimiems kosmoso projektams, taip pat ES kosmoso programoms, kartu didinant ES kosmoso pramonės konkurencingumą pasaulyje; RAGINA Komisiją, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, ES pramonės subjektais ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, parengti būsimos mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos gaires;
17. PABRĖŽIA, kad reikia paspartinti inovacijas besiformuojančių ir perversminių technologijų srityje, pvz., naujos prieigos prie kosmoso technologijų, aptarnavimo orbitoje, tarpvaldovinio ryšio ar šifravimo technologijų;

III. REAGAVIMAS Į KOSMOSO GRĖSMES

18. AKCENTUOJA, kad didinant kosmoso saugumą sustiprės ES ir jos valstybių narių saugumas; PABRĖŽIA, kad reikia didinti galimybę, atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį, naudoti visas turimas priemones siekiant užkirsti kelią kosmoso grėsmėms, atgrasyti nuo jų ir prireikus į jas tinkamai reaguoti;

19. remdamasi patirtimi, įgyta pastaraisiais metais įgyvendinant 2021 m. balandžio 30 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2021/698⁸, PRAŠO vyriausiojo įgaliotinio sustiprinti reagavimo į kosmoso grėsmes struktūrą ir išnagrinėti galimybę taikyti papildomus atsakomuosius veiksmus, pavyzdžiui, pareiškimus ir prevencines, stabilizavimo ir bendradarbiavimo priemones pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką, įskaitant prireikus ribojamąsias priemones; šiuo tikslu RAGINA vyriausiąją įgaliotinį, bendradarbiaujant su Komisija (pajėgumų stiprinimo aspektų klausimais) ir valstybėmis narėmis, parengti specialų ES bendro atsako į neatsakingą ir priešišką elgesį kosmoso srityje priemonių rinkinį, glaudžiai koordinuojant veiksmus su valstybėmis narėmis, kuriuo papildomos saugumo sistemos, jau nustatytos kitose strateginėse srityse, visų pirma kibernetinės diplomatijos priemonių rinkinys ir hibridinių priemonių rinkinys, ir remiantis patirtimi, įgyta kuriant tuos priemonių rinkinius;

⁸ 2021 m. balandžio 30 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/698 dėl pagal Sąjungos kosmoso programą diegiamų, eksploatuojamų ir naudojamų sistemų ir paslaugų, galinčių turėti įtakos Sąjungos saugumui, saugumo, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/496/BUSP, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2023 m. kovo 14 d. Tarybos sprendimu (BUSP) 2023/598, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2021/698 siekiant įtraukti Sąjungos saugaus junglumo programą.

20. PRIMENA, kad sprendimas kurią nors kosmoso grėsmę susieti su konkrečiu trečiosios valstybės subjektu tebėra suverenus valstybių narių politinis sprendimas, grindžiamas įvairių sričių žvalgyba, informacija ir techniniais duomenimis, ir turėtų būti priimamas atsižvelgiant į konkretų atvejį, laikantis tarptautinės teisės dėl valstybės atsakomybės; PABRĖŽIA, kad reikia stiprinti valstybių narių dalijimąsi informacija ir bendradarbiavimą tarpusavyje, taip pat su Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT), kad, kai įmanoma, būtų galima laiku gauti aktualią saugumo informaciją ir žvalgybos informaciją, be kita ko, susijusią su susiejimu, ir taip sudaryti sąlygas greitai, veiksmingai ir pagrįstai reaguoti į kosmoso grėsmes ir priešiškus veiksmus kosmoso srityje;
21. AKCENTUOJA, kad, siekiant apsaugoti ES ir valstybių narių kosmoso sistemas ir paslaugas nuo grėsmių, strateginė žvalgybos informacija turėtų būti papildoma patikima, laiku teikiama informacija apie su saugumu susijusius įvykius kosmoso srityje, kuria remiantis galima nedelsiant imtis veiksmų; PABRĖŽIA, kad tokia informuotumo apie kosmosą (SDA) informacija yra labai svarbi siekiant pagrįsti sprendimą, kuriuo reaguojama į kosmoso grėsmes ir priešiškus veiksmus; PRIMENA, kad SDA yra valstybių narių suvereni prerogatyva ir pajėgumas, sietinas su įvairiais šaltiniais, ir šia informacija dalijamasi kiekvienos valstybės narės suvereniu ir savanorišku sprendimu; PRAŠO vyriausiojo įgaliotinio, atitinkamų pajėgumų ir išteklių turinčių valstybių narių ir Komisijos atitinkamai nustatyti dalijimosi tokia SDA informacija ir jos naudojimo tvarką, kad Taryba galėtų surengti informacija pagrįstą diskusiją dėl reagavimo į konkrečią kosmoso grėsmę;

22. PRAŠO valstybių narių, kai tikslinga, stiprinti civilinį ir karinį bendradarbiavimą kosmoso saugumo ir gynybos mokymo ir pratybų srityje ir didinti Europos kompetenciją pratybų, projektavimo, planavimo ir vertinimo srityje, pasinaudojant valstybių narių įgūdžiais ir pajėgumais; remiantis metinėmis Tarybos sprendimo (BUSP) 2021/698 įgyvendinimo pratybomis ir kitomis valstybių narių ir partnerių rengiamomis kosmoso pratybomis, RAGINA vyriausiąjį įgaliotinį, dalyvaujant Tarybai, Komisijai ir atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, pvz., EUSPA, ES kariniam štabui ir ES SATCEN, ir, kai tinkama, atitinkamiems privatiems subjektams, parengti daugiametį reguliarių tarpbendruomeninių ir daugiapakopių kosmoso saugumo ir gynybos pratybų planą, siekiant išbandyti ir plėtoti ES atsaką į didelio masto kosmoso saugumo incidentus; PRAŠO vyriausiojo įgaliotinio atitinkamai įtraukti atitinkamas Tarybos darbo grupes, įskaitant ES karinį komitetą; PABRĖŽIA, kad tokia kosmoso pratybų programa turėtų būti susieta su bendra ES pratybų politika ir prie jos prisidėti;

23. laikydamasi Strateginio kelrodžio PABRĖŽIA, kad reikia toliau investuoti į savitarpio pagalbą, kaip įtvirtinta ES sutartyse (Europos Sąjungos sutarties 42 straipsnio 7 dalis), laikantis atitinkamų tarptautinės teisės principų ir atsižvelgiant į specifinį tam tikrų valstybių narių saugumo ir gynybos politikos pobūdį; AKCENTUOJA, kad išpuoliai kosmoso srityje galėtų prilygti ginkluotai agresijai prieš vieną ar kelias valstybes nares jų teritorijoje, todėl galėtų būti pagrindas pasinaudoti Europos Sąjungos sutarties 42 straipsnio 7 dalimi; PABRĖŽIA, kad svarbu didinti pasirengimą; PRAŠO vyriausiojo įgaliotinio tęsti darbą su valstybėmis narėmis vykdant reguliarias straipsnio įgyvendinimo pratybas strateginėse srityse, įskaitant su kosmosu susijusius įvykius, kurie prilygsta ginkluotai agresijai prieš vieną ar kelias valstybes nares;

IV. AKTYVESNIS KOSMOSO TECHNOLOGIJŲ NAUDOJIMAS SAUGUMO IR GYNYBOS REIKMĖMS

24. PRIMENA, kad kosmosas yra itin svarbi karinių misijų ir operacijų įgalinanti priemonė, taip pat vienas iš jų operacijų dėmenų kartu su sausuma, jūra, oru ir kibernetine erdve;

25. PAKARTOJA, kad kosmoso aspektą reikia visapusiškai integruoti į bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) misijų ir operacijų planavimą ir vykdymą, ir šiuo tikslu PRAŠO vyriausiojo įgaliotinio parengti naudoti kosminę erdvę BSGP operatyviniuose veiksmuose koncepcijas, visapusiškai laikantis ilgalaikio ES tarptautinio įsipareigojimo stiprinti kosminės erdvės saugumą, stabilumą, saugą ir tvarumą ir užkirsti kelią ginklavinimui varžyboms kosminėje erdvėje ar ginkluotiesiems konfliktams kosminėje erdvėje;
26. PABRĖŽIA, kad dauguma kosmoso pajėgumų yra dvejopo naudojimo; PRIPAŽIŠTA, kad reikia ES lygmeniu naudoti vyriausybiniams reikmėms skirtomis paslaugomis, be kita ko, saugumo ir gynybos srityje, ir pasinaudoti galimybe toliau jas plėtoti, nedubliuojant esamų ar planuojamų nacionalinio lygmens pajėgumų ir visapusiškai atsižvelgiant į valstybių narių kompetenciją šioje srityje, kartu išsaugant ES kosmoso programų civilinę kontrolę ir pobūdį ir tuo pačiu pirmenybę teikiant visų ES kosmoso programų tikslų pasiekimui pagal šią DFP;

27. RAGINA Komisiją plėtojant ES kosmoso programas atsižvelgti į didėjančią kosmoso vaidmenį saugumo ir gynybos srityje; todėl RAGINA Komisiją toliau stiprinti ES kosmoso programų, Europos gynybos fondo ir programos „Europos horizontas“ sinergiją; RAGINA Komisiją, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, atsižvelgti į saugumo ir gynybos naudotojų poreikius, susijusius su kosmosu; ir RAGINA Komisiją kuriant ir projektuojant potencialias naujas ES kosmoso sistemas ir paslaugas bei modernizuojant esamas sistemas ir paslaugas atsižvelgti į būtinus saugumo ir gynybos poreikius ir reikalavimus;
28. RAGINA EGA identifikuoti valstybių narių išreikštus gynybos poreikius ir reikalavimus, susijusius su kosmosu; ir RAGINA valstybes nares ir EGA pasinaudoti galimybe peržiūrint Pajėgumų plėtojimo planą nustatyti aukštus bendradarbiavimu grindžiamo kosminės gynybos pajėgumų plėtojimo ES lygmeniu užmojus;

29. PABRĖŽIA svarbų ES SATCEN vaidmenį remiant savarankišką ES ir jos valstybių narių sprendimų priėmimą, nes jis yra Europos autonominis pajėgumas, teikiantis produktus ir paslaugas, atsirandančius naudojant atitinkamus kosmoso išteklius ir susijusius duomenis; AKCENTUOJA, kad Strateginiame kelrodyje raginama stiprinti ES SATCEN, kad būtų sustiprinti ES autonominiai geoerdvinės žvalgybos pajėgumai; PABRĖŽIA, kad jo autonomiškumas priklauso nuo palydovinės vaizdinės informacijos šaltinių ir susijusių duomenų įvairovės; atsižvelgdama į tai, PALANKIAI VERTINA tai, kad pasirašytas bendras pagrindų susitarimas dėl ES SATCEN prieigos prie vyriausybių Žemės stebėjimo kosmoso duomenų, taip pat bet kurį atitinkamą esamą ir būsimą PESCO projektą, pvz., „Vyriausybės vaizdinės informacijos bendrą platformą“;

30. PALANKIAI VERTINA tai, kad bus įvertintos galimybės sukurti potencialią naują ES Žemės stebėjimo vyriausybinių tarnybų, kuri papildytų esamus ir planuojamus pajėgumus, patenkintų nustatytus poreikius ir atsižvelgtų į esamas iniciatyvas, susijusias su Europos gynybos fondu ir PESCO projektais, pvz., „EDF22 SPIDER“ ir „Vyriausybių vaizdinės informacijos bendra platforma“ (CoHGI); RAGINA Komisiją, glaudžiai koordinuojant veiklą su valstybėmis narėmis, įvertinti ilgalaikio įgyvendinimo galimybes, be kita ko, potencialiai susijusias su būsima Žemės stebėjimo pajėgumais ES ir siekiant išnagrinėti galimybę atlikti pagrindinio kliento vaidmenį perkant duomenis ir paslaugas, visų pirma per ES SATCEN; PRIMENA, kad valstybės narės turėtų atlikti vieną iš pagrindinių vaidmenų valdant tokią potencialią paslaugą – tiek ją apibrėžiant, tiek įgyvendinant, ir PABRĖŽIA, kad reikia atsižvelgti į ES SATCEN ir EUSPA ekspertines žinias ir tarpusavio papildomumą; GERAU VERTINA Komisijos pasiūlymą padėti apibrėžti tinkamą valdymą vykdant bandomąjį projektą programoje „Copernicus“ pagal 2021–2027 m. DFP, nedarant poveikio jokiame sprendime dėl būsimos DFP, be kita ko, siekiant užtikrinti tinkamą saugumo lygį ir identifikuoti atitinkamas technologijas; PABRĖŽIA, kad reikia atsižvelgti į programos „Copernicus“ civilinį pobūdį ir išsaugoti jos esamą duomenų ir informacijos politiką;

31. PABRĖŽIA, kad už informacijos, susijusios su SDA, teikimą atsako valstybės; RAGINA plėtoti papildomus specialius pajėgumus, kurių reikia SDA, pvz., jutiklius, analizės pajėgumus ir kitas technologijas, kai įmanoma – bendradarbiaujant, be kita ko, panaudojant EGF finansinę paramą; ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos pasiūlymą dėl bandomojo projekto, kuris būtų įgyvendinamas glaudžiai bendradarbiaujant su vyriausiuoju įgaliotiniu ir valstybėmis narėmis, siekiant tirti būsimas sinergijas su ES kosmoso stebėjimo ir sekimo (ES SST) pakomponenčiu; PALANKIAI VERTINA PESCO projektus, kuriais remiama ES valstybių narių stebėjimo pajėgumų informuotumui apie padėtį kosmose tinklaveika (tokius kaip Europos karinis stebėjimo tinklas informuotumui apie padėtį kosmose (EU-SSA-N)); PAKARTOJA, kad remia ES SST pajėgumų stiprinimą;
32. PABRĖŽIA, kad atsparios padėties nustatymo, navigacijos ir laiko nustatymo (PNT) paslaugos, pvz., GALILEO paslauga valstybinėms institucijoms (PRS), yra itin svarbios įgalinančios priemonės civiliniams ir kariniams subjektams; PRIPAŽIŠTA, kad neribotos ir nepertraukiamos prieigos prie PRS teikimas visame pasaulyje sustiprins ES padėties nustatymo, navigacijos ir laiko nustatymo paslaugų pajėgumų saugumo ir gynybos komponentą; PABRĖŽIA, kad svarbu toliau plėtoti GALILEO kaip civilių kontroliuojamą savarankiškos Europos pasaulinės palydovinės navigacijos sistemos standartą, kad ši sistema būtų geroje padėtyje kitų naudojamų palydovinės navigacijos sistemų atžvilgiu;

33. PALANKIAI VERTINA saugių ir atsparių ryšio paslaugų vyriausybiniams naudotojams plėtojimą per IRIS² ir šiame kontekste RAGINA Komisiją, glaudžiai koordinuojant veiksmus su valstybėmis narėmis, išnagrinėti galimybę IRIS² kontekste plėtoti papildomas paslaugas, be kita ko, saugumo ir gynybos tikslais; PRIPAŽIŠTA EKA indėlį, kurį ji teikia per savo neprivalomą su saugiu junglumu susijusią programą, ir jos vaidmenį, kaip apibrėžta Reglamente, kuriuo nustatoma 2023–2027 m. Sąjungos saugaus junglumo programa;
34. PABRĖŽIA, jog ES ir jos valstybėms narėms būtina užtikrinti savarankišką, patikimą, saugią, apsaugotą, ekonomiškai efektyvią ir konkurencingą prieigą prie kosmoso, be kita ko, saugumo ir gynybos tikslais, ir todėl PABRĖŽIA, kad svarbu Europos Sąjungoje turėti pakankamą paleidimo infrastruktūrą, įskaitant paleidimo platformas, kuriomis remiama ES ir jos valstybių narių savarankiška prieiga prie kosmoso; PRITARIA pasiūlymui suteikti postūmį novatoriškoms, patikimoms ir universalioms ES paleidimo sistemoms, kurios galėtų sustiprinti ES prieigą prie kosmoso, glaudžiai bendradarbiaujant su EKA ir nedarant poveikio jos veiklai šioje srityje, papildant esamus ES paleidimo įrenginius, būtinus ES kosmoso programos komponentams paleisti; PABRĖŽIA, kad siekiant Kosmoso reglamento tikslų itin svarbu taikyti Europos pirmenybės principą; RAGINA Komisiją išnagrinėti galimus būdus, kaip tarpusavyje paskirstyti Europos paleidimo paslaugų paklausą ir remti padėtį iš esmės keičiančių inovacijų plėtojimą, kuris yra nepaprastai svarbus ES paleidimo pramonės konkurencingumui; PRIMENA, kad reikia apibrėžti Europos strateginę viziją siekiant užtikrinti patikimą, ekonomiškai efektyvią, savarankišką prieigą prie kosmoso; PRAŠO Komisijos pasiūlyti išsamų planą siekiant užtikrinti, kad artimiausiais metais būtų visiškai patenkinti jos instituciniai poreikiai, taip pat valstybių narių kariniai ir saugumo poreikiai;

35. PRIMENA, kad kosmoso, saugumo ir gynybos startuolių bendradarbiavimas paskatins besiformuojančių ir perversminių technologijų plėtrą ir itin novatoriškus saugumo ir gynybos srities sprendimus, taip pat skatins bendrą ES kosmoso ir gynybos pramonės konkurencingumą ir inovacijas; PABRĖŽIA, kad reikia stiprinti startuolių ir įsitvirtinusių pramonės subjektų tarpusavio bendradarbiavimą, taip pat skatinti mažųjų ir vidutinių įmonių įtraukumą; ir RAGINA kuo geriau pasinaudoti turimomis ES lygmens priemonėmis, pavyzdžiui, kosmoso srities verslumo iniciatyva CASSINI ir Gynybos inovacijų sistema, įskaitant „Naująjį kosmosą“;
36. atsižvelgdama į įgūdžių trūkumą visoje ES kosmoso, saugumo ir gynybos srityse, RAGINA ugdyti įgūdžius viešojo administravimo sektoriuje, įskaitant gynybą ir žvalgybą, ir ES pramonėje; PRITARIA tam, kad EGA nustatytų kosmoso saugumo ir gynybos srities švietimo ir mokymo įvairių rūšių veiklą, kuria remiamas viešasis administravimas, įskaitant ginkluotąsias pajėgas ir žvalgybą; PRAŠO Europos saugumo ir gynybos koledžo, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir EGA, skatinti keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais mokymo ir kosmoso gynybos įgūdžių ugdymo tikslais; PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą plėtoti ES kosmoso akademiją ir plataus masto partnerystę įgūdžių srityje, remiant EUSPA; ir RAGINA Komisiją toliau remti regioninius klasterius ir iniciatyvas, prisidedančius prie įgūdžių tobulinimo kosmoso saugumo ir gynybos srityje;

V. PARTNERYSTĖ SIEKIANČIĄ ATSAKINGO ELGESIO KOSMINĖJE ERDVĖJE

37. DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad visuotinai pripažinti atsakingo elgesio principai padėtų stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą kosmoso srityje, didinti kosmoso saugumą, įsipareigoti nesikišti į vienas kito taikius kosminės erdvės tyrinėjimus ir naudojimą, palengvinti teisingą prieigą prie kosminės erdvės ir didinti skaidrumą bei pasitikėjimą vykdant veiklą kosminėje erdvėje; PABRĖŽIA, kad tam tikras valstybių elgesys kosminėje erdvėje gali būti grasinamas ar suvokiamas kaip grasinamas ir gali privesti prie nekontroliuojamos eskalacijos, be kita ko, dėl nesusipratimo, klaidingo traktavimo ar apsiskaičiavimo;

38. DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad, atsižvelgiant į tai, jog daugelis kosmoso sistemų savo pobūdžiu yra dvejopo naudojimo, pragmatiškiausias ir greičiausias būdas šiandien pagerinti kosmoso saugumą – laikytis požiūrio, pagal kurį atsakingai elgiantis mažinamos kosmoso grėsmės, pasitelkiant atitinkamus stebėsenos pajėgumus; PABRĖŽIA, kad reikėtų atsižvelgti į atsakingo elgesio normas, taisykles ir principus apimant visą veiklos kosminėje erdvėje spektrą, taip reikšmingai prisidedant prie saugumo kosminėje erdvėje propagavimo, taip pat prie stabilaus, saugaus ir tvaraus kosminės erdvės naudojimo taikiems tikslams užtikrinimo; PAKARTOJA, kad sprendžiant kosmoso srities grėsmių tarptautinei taikai ir saugumui klausimą svarbu taikyti įtraukų formatą ir įtraukti įvairius suinteresuotuosius subjektus, įskaitant bendradarbiavimą su tarptautinėmis organizacijomis, komerciniais subjektais ir pilietinės visuomenės atstovais; DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad ES valstybės narės yra pasirengusios toliau dirbti vadovaujant JT, kad būtų nustatytos tokios normos, taisyklės ir principai, remiantis naujausios neribotos sudėties darbo grupės dėl kosmoso grėsmių mažinimo nustatant atsakingo elgesio normas, taisykles ir principus suteiktu postūmiu, be kita ko, JT GA rezoliucija 77/41; PAKARTOJA, kad politiškai saistantys su atsakingu elgesiu susiję įsipareigojimai nereiškia, kad atmetama galimybė ateityje nustatyti teisiškai privalomas priemones, kurios, kad būtų veiksmingos, turi būti patikrinamos ir apimti visas susijusias grėsmes;

39. SMERKIA naikinamųjų tiesiogiai į orbitą išvedamų priešpalydovinių raketų bandymų vykdymą kaip aiškų neatsakingo elgesio kosminėje erdvėje veiksmą; DAR KARTĄ NURODO tvirtą ES valstybių narių įsipareigojimą nevykdyti naikinamųjų tiesiogiai į orbitą išvedamų priešpalydovinių raketų bandymų, laikantis JT GA rezoliucijos 77/41, ir RAGINA visas valstybes prisijungti prie šio įsipareigojimo; DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad ES valstybės narės yra pasirengusios bendradarbiauti su visomis JT valstybėmis narėmis, kad būtų pasinaudota šiuo postūmiu siekiant toliau spręsti neatsakingo elgesio problemą;
40. DAR KARTĄ PATVIRTINA ES ir jos valstybių narių pasiryžimą tęsti ir intensyvinti pastangas siekiant įveikti iššūkius kosminėje erdvėje per tarptautinius bendrus veiksmus ir bendradarbiavimą, dalyvaujant visoms JT valstybėms narėms ir kitiems atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams bei JT organams, ypač su JT pirmuoju ir ketvirtuoju komitetais susijusiuose procesuose; ĮSIPAREIGOJA nuolat ir konstruktyviai bendradarbiauti visose atitinkamose tarptautinėse organizacijose, kartu pabrėždama, kad kosminėje erdvėje ir jos atžvilgiu be išlygų taikoma esama tarptautinė teisė;

41. PABRĖŽIA, kad yra naudinga kosmoso saugumo klausimus spręsti vykdant atitinkamus ES dialogus su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis; PALANKIAI VERTINA dialogus kosmoso saugumo klausimais su bendraminčiais dvišaliais partneriais ir tarptautinėmis organizacijomis, visų pirma ilgalaikį dialogą su JAV kaip strategine partnere; PRAŠO vyriausiojo įgaliotinio ir Komisijos, atsižvelgiant į savo atitinkamus vaidmenis ir kompetenciją, peržiūrėti esamus dvišalius dialogus kosmoso saugumo klausimais ir prireikus pasiūlyti inicijuoti panašius dialogus su papildomomis šalimis ar atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis, taip pat reguliariai teikti ataskaitas valstybėms narėms tiek apie pasirengimą kiekvienam dialogui kosmoso saugumo klausimais, tiek apie jo rezultatus, laikantis nusistovėjusios praktikos;

42. 2023 m. sausio 10 d. priėmus trečiąją bendrą deklaraciją dėl ES ir NATO bendradarbiavimo, DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad reikia toliau stiprinti, gilinti ir plėsti bendradarbiavimą su NATO kosmoso srityje, visapusiškai laikantis sutartų pagrindinių principų, t. y. abipusio atvirumo ir skaidrumo, abipusiškumo ir įtraukumo, taip pat abiejų organizacijų sprendimų priėmimo autonomiškumo, ir atsižvelgiant į poreikį vengti nereikalingo dubliavimosi ir išlaikyti tinkamą abiejų organizacijų darną ir sąveikumą; RAGINA ES ir NATO darbuotojus glaudžiai bendradarbiauti siekiant aptarti kosmoso saugumo ir gynybos standartus, įskaitant aiškinamąjį žodyną ir apibrėžtis; PRAŠO vyriausiojo įgaliotinio ir Komisijos išnagrinėti galimas naujas bendradarbiavimo kosmoso klausimais sritis, pvz., kosmoso srities komponento įtraukimą į įtraukias bendras pratybas, kartu toliau taikant nusistovėjusią tarpusavio informavimo ir abipusio kvietimo į atitinkamus renginius praktiką; šiame kontekste PALANKIAI VERTINA vykdomą darbą, susijusį su ES ir NATO struktūrinio dialogo kosmoso klausimais užmezgimu personalo lygmeniu;

VI. IŠVADA

43. RAGINA vyriausiąjį įgaliotinį ir Komisiją įgyvendinti Kosmoso strategiją saugumo ir gynybos srityje, glaudžiai koordinuojant veiksmus su valstybėmis narėmis ir laikantis šių išvadų;
44. TIKISI, kad 2024 m. vyriausiasis įgaliotinis ir Komisija pateiks pirmąją bendrą metinę ataskaitą dėl padarytos pažangos ir galimų tolesnių veiksmų.
